

EKONOMİYE DAİR ÖNE ÇIKAN DÜZENLEMELER

16 ŞUBAT- 22 ŞUBAT 2023

(16-22 Şubat 2023)¹

- 1. 11 ilde ödenmesi gereken yaklaşık 37,1 milyar lira vergi ödemeleri 6 ay ertelendi.** Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın attığı adımlar hakkında bilgi vermiştir. Bakanlığın açıklamasında depremden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa ve Elazığ'da deprem tarihi itibarıyla "mücbir sebep" hali ilan edildiği hatırlatılmış, deprem bölgesindeki 669 bin 562 faal mükellef tarafından 6 Şubat 2023 ile 31 Temmuz 2023 tarihleri arasında yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin ertelendiği belirtilmiştir. Bu çerçevede, beyanname ve bildirimlerin verilme süresinin 15 Ağustos 2023'e, bu beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süresinin ise 31 Ağustos 2023'e kadar uzatıldığı kaydedilmiştir.²
- 2. Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle kamu kurumlarının yapacakları ödemelerde vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu, 31 Temmuz'a kadar yapılacak ödemelerde aranmayacak.** Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan "Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre, yapacakları ödemelerde "Borcu yoktur" belgesi arama zorunluluğu bulunan kamu kurum ve kuruluşları, 31 Temmuz'a kadar depremler kapsamında yapacakları ödemelerde bu belgeyi aramayacaktır.³
- 3. Ticaret Bakanlığı, depremden etkilenen illerdeki şirketlerin toplantıya çağırılan genel kurullarının iptal edilmesine imkân tanıdı.** Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Kahramanmaraş merkezli depremler sebebiyle şirket genel kurul toplantılarına ilişkin alınacak tedbirlere yönelik bir yazı hazırlayarak, TOBB ile oda ve borsalara göndermiştir. Bu kapsamda, 6 Şubat'ta meydana gelen ve depremler dolayısıyla genel hayata etkili afete maruz kalan ve Cumhurbaşkanı Kararı ile 8 Şubat saat 01.00'den itibaren üç ay olağanüstü hal ilan edilmesine karar verilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'da merkezi yer alan anonim ve limitet şirketlerin genel kurul toplantıları ile bu illerde daha önce genel kurul toplantısı icra etmeyi planlayan şirketler bakımından ilave tedbirlerin alınmasına gerek görülmemiştir. Şirket merkezi söz konusu illerde yer alan veya bu illerde genel kurul toplantısını yapmak üzere kanun ve şirket sözleşmesine uygun olarak yönetim organları tarafından 6 Şubat'tan önce toplantıya çağırılan anonim ve limitet şirket genel kurullarının, erteleme kararı alınması amacıyla genel kurulun toplanması beklenmeden, temsile yetkili yönetim organı üyelerinin istemi üzerine iptal edilmesi imkan dahilinde bulunmaktadır. Ticaret Bakanlığının gönderdiği yazının ardından Elazığ'ın da afet bölgesi olarak kabul edilen iller arasına eklenmesiyle, söz konusu illerdeki şirketlerin de sağlanan imkandan yararlanabilmesi öngörülmektedir.
- 4. İçişleri Bakanlığı, nakliye firmalarının fiyat tarifelerini belirledi.** İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, valiliklere "Afet Bölgelerinde Eşya Taşıma Tarifeleri" konulu genelge gönderilmiştir. Buna göre, nakliye firmaları, piyasa koşullarındaki taşınma bedelleri üzerinden bölgesel koşulları da değerlendirerek aşağı ya da yukarı yönlü yüzde 15 esneklik bandında fiyatlandırma yapacaktır. Evden eve eşya taşıma bedeli, genelgeye göre, 4 artı 1'e kadar daireler için piyasa koşullarında, şehir içi (25 kilometre dahil) işçilik bedeliyle birlikte azami 6 bin lira, il sınırları dahilinde ilçeler arasında işçilik bedeli dahil azami 9 bin lira olacaktır. Şehirler arası evden eve eşya taşıma işinde, şehir içi taşıma bedeli 6 bin liraya azami ilave olarak (25 kilometreyi aşan kısmı için) kilometre başına 10 lira, ayrıca 1000 lira varış noktası asansör bedeli, 2 bin lira varış noktası işçilik bedeli ve 1000 lira şoför ücreti eklenecektir. Taşıma işlerinde asansör kiralama halinde, onuncu kata kadar azami asansör kiralama bedeli 1000 lira, bu katın üzerindeki her kat için ilave 100 lira kiralama bedeli alınacaktır.⁴

5. **Deprem bölgesindeki çiftçiye 4,8 milyar lira destek ödemesi yapılacaktır.** Resmi Gazete'de yer alan Cumhurbaşkanı Kararlarına göre, deprem bölgesinde tarımsal üretimin olumsuz etkilenmemesi için bazı tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda, mazot gübre desteği nakdi olarak ödenerek depremzede çiftçilerin nakit ihtiyaçları desteklenecek ve yıl içinde ödenecek hayvancılık destekleri de tek kalemde Şubat ayı sonuna kadar ödenecektir. Söz konusu destek ödenekler toplamda 3,3 milyar liradır. Ayrıca, 11 ilde yetiştiriciye 1,5 milyar lira yem desteği verilerek, üreticinin yem sorununa da çözüm bulunmaya çalışılacaktır.⁵
6. **Depremler nedeniyle zarar gören bazı illerdeki tarımsal üreticilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince (Tarım Kredi) düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin kararlar kapsamındaki kredi borçları 1 yıl ertelendi.** Konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Karardan, 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa ile bağlı ilçelerinde tarımsal ürünleri-varlıkları (ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, işletme tesisleri, ahırları, seraları ve benzeri) zarar gören Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) veya Tarım ve Orman Bakanlığının diğer kayıt sistemlerine kayıtlı olup, üretim faaliyetlerine devam edengerecek veya tüzel kişi üreticiler, iktisadi işletmeler, birlik ve kooperatifler yararlanacaktır.⁶
7. **OHAL'de depremzedelerden elektrik ve doğalgaz güvence bedeli alınmayacaktır.** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK) konuya ilişkin kurul kararları Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler nedeniyle OHAL kararı alınan veya afet bölgesi ilan edilen illerde depremde etkilendiğini belgeleyen tüketicilerden, tüm elektrik dağıtım bölgelerinde yapacakları perakende satış sözleşmesi başvurularında, OHAL süresince güvence bedeli ile kesme-bağlama bedeli alınmayacaktır. Ayrıca, söz konusu illerde depremde etkilendiğini belgelendiren konut tüketicileri ile sistem kullanım bedeli uygulamasına esas birinci kademe tüketicilerden de tüm dağıtım bölgelerinde yapacakları doğal gaz abonelik başvurularında OHAL süresince doğal gaz dağıtım şirketleri tarafından güvence bedeli alınmayacaktır.⁷
8. **OHAL kapsamındaki 11 ilde, Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması hayata geçirilerek, çalışanların prim ödemeleri ve belge teslimleri ertelendi.** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yazılı bir açıklama yaparak deprem bölgesinde işletme ve işçilere yönelik avantajlar sağlayan, gelir getiren düzenlemelerin de aralarında bulunduğu sosyal ve ekonomik uygulamalara yönelik uygulamalar hakkında bilgi verilmiştir. Buna göre, fabrikaların çalışma yapamaması nedeniyle işçilere ödenen Kısa Çalışma Uygulamasının OHAL bölgesinde hayata geçirildiği bildirilmiş, işletmeler başvurularını yapması halinde işçilere ödemeleri yapılacağı ifade edilmiştir. Kısa çalışma ödeneğinin şartlarını yerine getiremeyen çalışanlar için de "Nakdi Ücret Desteği" sağlanacağı belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarında, eğitim kurumlarında geçici süreli iş verme şeklinde uygulanan Toplum Yararına Çalışma (TYP) bölge için devreye alınmış olup OHAL kapsamındaki 10 il için ilave 16 bin kişilik TYP kontenjanı tahsis edilmiştir.⁸
9. **Deprem bölgesinde işten çıkarma yasağı getirildi. "OHAL kapsamında çalışma ve sosyal güvenlik alanına ilişkin alınan tedbirlere dair kararname" Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.** Kararname ile deprem bölgesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenen işyerlerinde kısa çalışma ödeneği ödenecektir. OHAL süresince depremlerin etkilerinden kaynaklı bölgesel kriz gerekçesiyle işverenler Türkiye İş Kurumuna kısa çalışma ödeneği başvuru yapabileceklerdir. İş sözleşmesi bulunan ancak deprem etkilerinden kaynaklı bölgesel kriz gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvurusuna dayanan yeni bir hak sahipliği oluşmayanlar ile işyerlerinin kapanması nedeniyle iş sözleşmesi feshedilen ve herhangi bir işsizlik ödeneği hak

sahipliği oluşmayanlara herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla İşsizlik Sigortası Fonu'ndan günlük 133,44 TL nakdi ücret desteği sağlanacaktır. Nakdi ücret desteği için OHAL süresince sağlanacak ve daha önce başlatılabilecek hak sahipliklerinden kalan süreler tamamlandıktan sonra, kısa çalışma uygulanan dönemde veya işsiz kaldıkları süre boyunca verilecektir. Bu kişilerin genel sağlık sigortasına ilişkin primleri de İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacaktır. Düzenlemeyle belli şartlar kapsamında işverenlere OHAL süresince işten çıkarma yasağı da getirilmiştir. OHAL ilan edilen illerde her türlü iş sözleşmesi, OHAL süresince; ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler, belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi, işyerinin kapanması ve faaliyetinin sona ermesi, her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinin sona ermesi halleri dışında işveren tarafından feshedilemeyecektir. Kararnameyle sosyal güvenlik alanında alınacak tedbirler kapsamında, OHAL ilan edilen illerde bulunan veya buralarda sağlık hizmeti sunucularının avans ödemeleri 6 Şubat ve sonrasını kapsamaması halinde OHAL süresince kamu mali yönetimi ve kontrol kanununun ilgili hükümlerinde muaf olacaktır.⁹

- 10. Deprem bölgesindeki LPG piyasası lisans sahiplerinin bazı süreli yükümlülükleri ertelendi.** EPDK'nin Kurul kararına göre de, 6 Şubat'tan başlamak üzere OHAL süresince, deprem bölgesindeki illerde kurulu ve işletmede elektrik üretim tesisi bulunan üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ile şirketmerkezi bu illerde olan üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin bulundurduğu teminat tutarının, Kaynak Bazında Destekleme Bedelinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar gereğince bulundurması gereken teminat tutarını karşılamaması halinde Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinin beşinci fıkrası uygulanmayacaktır.⁴
- 11. Kahramanmaraş merkezli depremlerin, elektrik piyasasındaki önlisans veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ile doğal gaz piyasasındaki lisans ve sertifika sahibi gerçek ve tüzel kişilerin bazı süreli yükümlülükleri açısından "mücbir sebep" olarak kabul edilmesine karar verildi.** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun konuya ilişkin kurul kararları, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 35'inci maddesi uyarınca önlisans veya üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin süreli yükümlülükleri açısından "mücbir sebep" olarak kabul edilmiştir.¹⁰
- 12. Portföy yönetim şirketlerinin başlangıç sermayeleri artırıldı.** Sermaye Piyasası Kurulunca (SPK) Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği'nde değişikliğe gidilmiştir. Portföy yönetim şirketlerinin güçlü bir başlangıç sermayesine ve özsermayeye sahip olması ve sektörde rekabet edebilmesini teminen ve tebliğ değişikliği ile yapılması planlanan organizasyonel yapıdaki değişiklikler ile şirketlerin maliyetinin daha da artacağı göz önünde bulundurulmuştur. Bu çerçevede, portföy yönetim şirketlerinin başlangıç sermayesinin 7 milyon 500 bin TL'den 30 milyon TL'ye, faaliyetleri sınırlı portföy yönetim şirketlerinin başlangıç sermayesinin ise 3 milyon 750 bin TL'den 15 milyon TL'ye artırılmasına, yönetilen portföy büyüklüğüne göre sahip olunması gereken asgari özsermaye tutarlarının 30 milyon TL ila 100 milyon TL (faaliyeti sınırlı portföy yönetim şirketlerinde 15 milyon TL ila 50 milyon TL) olarak belirlenmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.¹¹
- 13. Bankaların bağış ve yardım sınırlamasına muafiyet getirildi.** "OHAL kapsamında bankalar ve konsolide denetime tabi kuruluşlarca yapılacak bağış ve yardımlara ilişkin cumhurbaşkanlığı kararnamesi" Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Karara göre bankaların bağış ve yardım sınırlamasına muafiyet getirilmiştir.¹²

Kaynaklar:

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² HMB, "Asrın Felaketi" olarak nitelendirilen Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi etkileyen deprem felaketinedeniyle Gelir İdaresi Başkanlığı'nın attığı adımlar. (19 Şubat 2023).

<https://twitter.com/HMBakanligi/status/1627266287838568450?s=20>

³ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 15). Resmi Gazete, Sayı: 32107. (17 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230217-9.htm>

⁴ İçişleri Bakanlığı, Valiliklere "Afet Bölgelerinde Eşya Taşıma Tarifeleri" Genelgesi Gönderildi. (18 Şubat 2023).

<https://www.icisleri.gov.tr/valiliklere-afet-bolgelerinde-esya-tasima-tarifeleri-genelgesi-gonderildi>

⁵ 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Zarar Gören İllerdeki Yetiştiricilere Yem Desteği Verilmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6808). Resmi Gazete, Sayı: 32107. (17 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230217-2.pdf>

2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2023 Yılında Uygulanacak Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6809). Resmi Gazete, Sayı: 32107. (17 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230217-3.pdf>

⁶ 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Zarar Gören Bazı İllerdeki Tarımsal Üreticilerin, T.C.Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Düşük Faizli Kredi Kullandırılmasına İlişkin Kararlar Kapsamındaki Kredi Borçlarının Ertelenmesine Dair Karar (Karar Sayısı: 6816). Resmi Gazete, Sayı: 32112. (22 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230222-8.pdf>

⁷ EPDK, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 16/02/2023 Tarihli ve 11650, 11651, 11652, 11659, 11665, 11661-1, 11661-2, 11655 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32108. (18 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230218-5.pdf>

⁸ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Bakanlık, Depremin Ardından Çeşitli Tedbirleri Uygulamaya Koydu. (19 Şubat 2023). <https://www.csgeb.gov.tr/haberler/bakanligimiz-depremin-ardindan-cesitli-tedbirleri-uygulamaya-koydu/>

⁹ Olağanüstü Hal Kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanına İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 125). Resmi Gazete, Sayı: 32112. (22 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230222-7.pdf>

¹⁰ Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 16/02/2023 Tarihli ve 11650, 11651, 11652, 11659, 11665, 11661-1, 11661-2, 11655 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32108. (18 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230218-5.pdf>

¹¹ Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği (III-55.1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-55.1.d). Resmi Gazete, Sayı:32108. (18 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230218-4.htm>

¹² Olağanüstü Hal Kapsamında Bankalar ve Konsolide Denetime Tâbi Kuruluşlarca Yapılacak Bağış ve Yardımlar İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 124). Resmi Gazete, Sayı: 32107. (17 Şubat 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230217-1.pdf>

